

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Servii E Societate Iesv Amicus Fidelis Vsque Ad
Mortem: Sive Modvs Ivvandi Moribvndos, Ægris, Sanisqve
Perinde Vtilis**

Servius, Philippe

Leodii, 1648

§. Octavvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60032)

Quoniam utilis & grata nonnullis,
Dominicæ Passionis recitatio, en-
tibi illam.

*Passio Domini nostri Iesu Christi
secundum Ioannem.*

In illo tempore: Egressus Iesus cum
Discipulis suis trans torrentem Ce-
dron, ubi erat hortus, in quē introiuit
ipse, & discipuli eius. Sciebat autem
& Iudas, qui tradebat eum, locum:
quia frequenter Iesus conuenerat illuc
cum discipulis suis. Iudas ergo cum
accepisset cohortem, & à Pontificibus
& Pharisæis ministros, venit illuc cum
laternis, & facibus, & armis. Iesus ita-
que sciens omnia quæ ventura erant
super eū, processit, & dixit eis: Quem
quæritis? Responderunt ei: Iesum Na-
zanenum. Dicit eis Iesus: Ego sum.
Stabat autem & Iudas, qui tradebat
eum cum ipsis. Vt ergo dixit eis: Ego
sum: abierunt retrorsum, & cecide-
runt in terram. Iterum ergo interro-
gauit eos. Quem quæritis? illi autem
dixerunt, Iesum Nazarenum. Respon-
dit

dit Iesus: Dixi vobis quia ego sum. Si ergo me quæritis, sinite hos abire, vt impleretur sermo quem dixit. Quia quos dedisti mihi, non perdidisti ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habes gladium, eduxit eum: & percussit Pontificis seruum, & abscidit auriculam eius dexteram. Erat autem nomen seruo Malchus. Dixit ergo Iesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non vis vt bibam illum? Cohors ergo, & tribunus, & ministri Iudæorum comprehenderunt Iesum: & ligauerunt eum, & adduxerunt eum ad Annam primum, Erat enim socer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Iudæis: quia expedit vnum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Iesum Simon Petrus, & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus Pontifici: & introiuit cum Iesu in atrium Pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus Pontifici: & dixit ostiariæ, & introduxit Petrum. Dixit ergo Petro

ancilla ostiaria: Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille, Non sum. Stabant autem serui, & ministri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant se. Erat autem cum eis & Petrus stans, & calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit Iesum de discipulis suis, & de doctrina eius. Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum mundo: Ego semper docui in synagoga, & in templo, quò omnes Iudæi cõueniunt: & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos qui me audierunt, quid locutus sum ipsis. Ecce hi sciunt, quæ dixerim ego. Hæc autem cùm dixisset, vnus assistens ministrorum, dedit alapam Iesu, dicens: sic respondes Pontifici? Respondit ei Iesus: Si malè locutus sum testimonium perhibe de malo. Si autem benè, quid me cædis: Et misit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans & calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid & tu ex discipulis eius es? Negauit ille, & dixit: Non sum. Dixit ei vnus ex seruis Pontificis, cognatus eius,

eius, cuius abscidit Petrus auriculam :
 Nonne ego te vidi in horto cum illo ?
 Iterum ergo negavit Petrus : & statim
 Gallus cantavit. Adducunt ergo Ie-
 sum à Caïpha in Prætorium. Erat au-
 tem manè : & ipsi non introierunt in
 prætorium, vt non contaminarentur,
 sed vt manducarent Pascha. Exiuit er-
 go Pilatus ad eos foras, & dixit : Quã
 accusationem affertis aduersus homi-
 nem hunc ? Responderunt, & dixerunt
 ei : Si non esset hic malefactor, non ti-
 bi tradidissemus eum. Dixit ergo eis
 Pilatus, Accipite eum vos : & secun-
 dum legem vestram iudicate eum.
 Dixerunt ergo ei Iudæi : Nobis non
 licet interficere quemquam. Vt sermo
 Iesu impleretur, quem dixit, signifi-
 cans qua morte esset moriturus. In-
 troiuit ergo iterum in prætorium Pi-
 latus : & vocauit Iesum, & dixit ei :
 Tu es Rex Iudæorum ? Respondit Ie-
 sus : A temetipso hoc dicis, an alij tibi
 dixerunt de me ? Respondit Pilatus :
 Numquid ego Iudæus sum ? Gens tua,
 & Pontifices tradiderunt te mihi. Quid
 fecisti ? Respondit Iesus : Regnum
 N 5 meum

meum non est de hoc mundo, Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non traderer Iudæis. Nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus: Ergo Rex es tu? Respondit Iesus: Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati. Omnis, qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exiit ad Iudæos, & dicit eis: Ego nullam inuenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut vnum dimittam vobis in Pascha. Vultis ergo dimittam vobis Regem Iudæorum? Clamauerunt rursus omnes, dicentes: Non hunc, sed Barrabbam. Erat autem Barrabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum, & flagellauit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius: & veste purpurea circundederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Iudæorum: & dabant ei alapas. Exiit ergo iterum Pilatus foras, & dicit eis:

eis:

eis: Ecce adduco eum vobis foras, ut
 cognoscatis, quia nullam inuenio in
 eo causam. Exiuit ergo Iesus portans
 spineam coronam, & purpureum ve-
 stimentum. Et dicit eis: Ecce homo.
 Cùm ergo vidissent eum Pontifices, &
 ministri, clamabant, dicentes: Cruci-
 fige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus:
 Accipite eum vos, & crucifigite. Ego
 enim non inuenio in eo causam. Res-
 ponderunt ei Iudæi: Nos legem ha-
 bemus, & secundum legem debet mo-
 ri: quia filium Dei se fecit. Cùm er-
 go audisset Pilatus hunc sermonem,
 magis timuit. Et ingressus est præto-
 rium iterum, & dicit ad Iesum: Un-
 de es tu? Iesus autem responsum non
 dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi
 non loqueris? Nescis quia potestatem
 habeo crucifigere te, & potestatem ha-
 beo dimittere te? Respondit Iesus: Nō
 haberes potestatem aduersum me vl-
 lam, nisi tibi datū esset desuper. Prop-
 terea qui me tradidit tibi, maius pec-
 catum habet. Et exinde quærebat Pi-
 latus dimittere eum. Iudæi autem cla-
 mabant, dicentes: Si hunc dimittis,
 non

non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se Regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem cùm audisset hos sermones, adduxit foras Iesum: & sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithóstrotos, Hebraicè autem Gabbatha. Erat autem Parasceue Paschæ, hora quasi sexta: & dicit Iudæis, Ecce rex vester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, Crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum, vt crucifigeretur. Susceperunt autem Iesum, & eduxerunt. Et baiulans sibi crucem, exiuit in eum, qui dicitur Caluariæ locum: Hebraicè autem Golgotha: vbi crucifixerunt eum: & cum eo alios duos, hinc, & hinc: medium autem Iesum. Scripsit autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. Erat autem scriptum, Iesus Nazarenus, Rex Iudæorum. Hunc ergo titulum multi legerunt Iudæorum: quia propè ciuitatem erat locus, vbi crucifixus est Iesus. Et erat scriptum Hebraicè, Græcè, & Latinè. Dicebant

cebant ergo Pilato Pontifices Iudæo-
rum: Noli scribere Rex Iudæorum,
sed quia ipse dixit, Rex sum Iudæo-
rum. Respondit Pilatus: Quod scri-
psi, scripsi. Milites ergo cùm crucifi-
xissent eum, acceperunt vestimenta e-
ius (& fecerunt quatuor partes, vnicui-
que militi partem) & tunicam. Erat
autem tunica inconsutilis, desuper cõ-
texta per totum. Dixerunt ergo ad
inuicem: non scindamus eam, sed sor-
tiamur de illa, cuius sit. Vt scriptura
impleretur, dicens: Partiti sunt vesti-
menta mea sibi, & in vestem meam
miserunt sortem. Et milites quidem
hæc fecerunt. Stabant autem iuxta
cruce[m] Iesu, mater eius, & soror ma-
tris eius, Maria Cleophæ, & Maria
Magdalene. Cùm vidisset ergo Iesus
Matrem, & discipulum stantem quem
diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce
filius tuus: deinde dicit discipulo: ec-
ce mater tua. Et ex illa hora accepit
eam discipulus in sua. Postea sciens
Iesus, quia iam omnia consummata
sunt: vt consummaretur scriptura, di-
cit Sitio. Vas ergo positum erat aceto
plenum.

plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius. Cùm ergo accepisset Iesus acetum: dixit, Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum. ✠ Iudæi ergo, quoniam Paraceue erat: vt non remaneret in cruce corpora Sabbato: (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogauerunt Pilatum, vt frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites: & primi quidem fregerunt crura, & alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent vt viderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura, sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit: & verum est testimonium eius. Et ille scit, quia vera dicit, vt & vos credatis. Facta sunt enim hæc, vt scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

Post hæc autem rogauit Pilatum Ioseph ab Arimathæa (eò quòd esset discipulus)

discipulus Iesu, occultus autem propter metum Iudeorum) vt tolleretur corpus Iesu. Et permisit Pilatus: Venit ergo, & tulit corpus Iesu. Venit autem & Nicodemus, qui venerat ad Iesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ, & aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Iesu: & ligauerunt eum linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. Erat autem in loco, vbi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum nouum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceuen Iudæorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum.

*Postea poterit legi Symbolum
sequens.*

Qicumque vult saluus esse: ante omnia opus est, vt teneat Catholicam fidem.

Quam nisi quisque integram, inuiolatamque serauerit: absque dubio in æternum peribit.

Fides autem Catholica hæc est: vt vnum Deum in Trinitate, & Trinitatem in vnitatem veneremur.

Neque confundentes personas : neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris : alia Filij, alia Spiritus Sancti.

Sed Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, vna est diuinitas, æqualis gloria, coæterna maiestas.

Qualis Pater, talis Filius, talis Spiritus Sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, increatus Spiritus Sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, immensus Spiritus Sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, æternus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres æterni : sed vnus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi, sed vnus increatus, & vnus immensus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, omnipotens Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes : sed vnus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus.

Et

Et tamen non tres Dij, sed vnus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Domini, sed vnus est Dominus.

Quia sicut sigillatim vnamquamque personam, Deum ac Dominum confiteri Christiana veritate compellimur: ita tres Deos, aut Dominos dicere, Catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus, nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est, non factus, nec creatus: sed genitus.

Spiritus Sanctus à Patre, & Filio, non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Vnus ergo Pater, non tres Patres, vnus Filius, non tres Filij: vnus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate, nihil prius aut posterius, nihil maius, aut minus: sed totæ tres personæ, coæternæ sibi sunt, & coæquales.

Ita vt per omnia, sicut iam supradictum est: & vnitas in Trinitate, &

Q

Trini-

Trinitas in vnitate veneranda sit.

Qui vult ergo saluus esse : ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem : vt incarnationem quoque Domini nostri Iesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, vt credamus, & confiteamur : quia Dominus noster Iesus Christus Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est, ex substantia Patris, ante sæcula genitus : & homo est, ex substantia matris, in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo: ex anima rationali, & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum diuinitatem : minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, & homo : non duo tamen, sed vnus est Christus.

Vnus autem, non conuersione diuinitatis in carnem : sed assumptione humanitatis in Deum.

Vnus omnino, non confusione substantiæ : sed vnitae personæ.

Nam

PARS SECVNDA. 211

Nam sicut anima rationalis, & caro, vnus est homo: ita Deus & homo, vnus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

Ad cuius aduentum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: & reddituri sunt de factis proprijs rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica: quam nisi quisque fideliter, firmiterque crediderit, saluus esse non poterit.

O 2 *Litania*

Nam

*Litania Passionis Domini nostri
Iesu Christi.*

Humiliauit semetipsum Dominus no-
ster Iesus Christus, factus obediens
vsque ad mortem, mortem autem
Crucis: propter quod & Deus exal-
tauit illum, & donauit illi nomen
quod est super omne nomen: vt in
nomine Iesu omne genu flectatur,
cælestium, terrestrium, & inferno-
rum: & omnis lingua confiteatur,
quia Dominus Iesus Christus in
gloria est Dei Patris.

KYrie eleyson. Christe eleyson.
Kyrie eleyson.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi nos.

Pater de cælis Deus, Miserere ei.
Fili Redemptor mundi Deus, Mife-
rere ei.

Spiritus Sancte Deus, Miserere ei.
Sancta Trinitas vnus Deus, Miserere
ei.

Fili Verbum Patris, Miserere ei.
Iesu Verbum caro factum, Miserere ei.
Iesu

Iesu nobiscum Deus,
 Iesu in formam serui factus,
 Iesu de Maria Virgine natus,
 Iesu ab Herode ad necem quæsi-
 tus,
 Iesu gratis odio habitus,
 Iesu contumelijs vexatus,
 Iesu lapidibus impetitus,
 Iesu præ compassione lacryma-
 tus,
 Iesu triginta argenteis appretia-
 tus,
 Iesu ad Discipulorum pedes in-
 clinatus,
 Iesu panis viuus nos confirmans,
 Iesu potus verus nos lætificans,
 Iesu in oratione prostratus,
 Iesu in agonia sanguineo sudore
 perfusus,
 Iesu ab Angelo confortatus,
 Iesu osculo à Iuda traditus,
 Iesu à Ministris ligatus,
 Iesu à Discipulis derelictus,
 Iesu Annæ & Caiphæ præsentat-
 us,
 Iesu a lapa à ministro percussus,
 Iesu à falsis testibus accusatus,

Miserere ei.

Iesu

O 3

214 AMICI FIDELIS

Iesu reus mortis iudicatus,
 Iesu in faciem consputus,
 Iesu oculis velatus,
 Iesu colaphis cæsus,
 Iesu cuius corpus percutientibus,
 & genæ vellentibus datæ,
 Iesu à Petro ter negatus,
 Iesu vinctus Pilato traditus,
 Iesu ab Herode & eius exercitu
 spretus & illusus,
 Iesu veste alba indutus,
 Iesu Barabbæ postpositus,
 Iesu flagellis cæsus,
 Iesu propter scelera nostra attri-
 tus,
 Iesu quasi leprosus reputatus,
 Iesu veste purpurea indutus,
 Iesu spinis coronatus,
 Iesu arundine percussus,
 Iesu à Iudæis ad Crucem postu-
 latus,
 Iesu morte turpissima condem-
 natus,
 Iesu voluntati Iudæorū traditus,
 Iesu Crucis pondere grauatus,
 Iesu tāquam ovis ad occisionem
 ductus,

Miserere ei.

Iesu

Iesu vestibus exutus,
 Iesu clavis in cruce confixus,
 Iesu propter iniquitates nostras
 vulneratus,
 Iesu pro inimicis Patrem depre-
 catus,
 Iesu cum iniquis reputatus,
 Iesu opprobrium hominū factus,
 Iesu à prætereuntibus blasphe-
 matus,
 Iesu à Iudæis derisus,
 Iesu à militibus in cruce illulus,
 Iesu à latrone conuitijs laceffitus,
 Iesu opprobrijs saturatus,
 Iesu Latroni pœnitenti paradi-
 sum pollicitus,
 Iesu qui Ioannem Matri tuæ in
 Filium tradidisti,
 Iesu te à Patre derelictum atte-
 status,
 Iesu felle & aceto in siti potatus,
 Iesu consummata omnia de te
 scripta testatus,
 Iesu cuius spiritus in manus Pa-
 tris commendatus,
 Iesu à Patre pro tua reuerentia
 semper exauditus,

Miserere ei.

Iesu

Iesu

Iesu vsque ad mortem crucis obe-
diens factus,

Iesu lancea transfixus,

Iesu de cuius latere exiuit sanguis
& aqua,

Iesu cuius liuore sanati sumus,

Iesu propitiatio nobis factus,

Iesu de cruce depositus,

Iesu in sindone munda inuolutus,

Iesu in monumento nouo tumu-
latus,

Propitius esto, Parce ei Iesu.

Propitius esto, Exaudi eum Iesu.

Ab omni malo,

Ab omni peccato,

Ab ira tua,

A subitanea & improuisa morte,

Ab insidijs Diaboli,

Ab ira & odio, & omni mala vo-
luntate,

A morte perpetua,

Per labores & vigilias tuas,

Per agoniam & sanguineum su-
dorem tuum,

Per alapas & flagella tua,

Per spineam Coronam tuam,

Per Crucem & Passionem tuam,

Per

Miserere ei.

Libera eum Iesu.

Per sitim, lacrymas & nuditatem tuā,
Libera eum Iesu.

Per mortem & sepulturam tuam,
Libera eum Iesu.

In die Iudicij, Libera eum Iesu.

Peccatores, Te rogamus audi nos.

Vt ei parcas,

Vt eum exaudias,

Qui Mariam absoluisti, & Latro-
nem exaudisti,

Qui saluandos saluas gratis,

Vt Angelorum cœtus ei splendi-
dus subueniat,

Vt ei Patriarcharum & Prophe-
tarum cuneus occurrat,

Vt eum gloriosus Apostolorum
chorus excipiat,

Vt candidatorum Martyrum
triumphans exercitus eum læ-
tus circumdet,

Vt eum Sanctorum Confessorum
agmen deducat,

Vt iubilantium Virginum eum
corona comitetur,

Vt ad authorem suum qui eum
de limo terræ formauit, redire
valeat,

Te rogamus audi nos.

O 5

Vt

Vt eum ad dexteram tuam in electo-
rum consortium benignè recipias,
Te rogamus audi nos.

Fili Dei, Te rogamus audi nos.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.
Parce ei Iesu.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,
Exaudi eum Iesu.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,
Miserere ei Iesu.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi nos.

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleyson.

Pater noster. Ave Maria.

Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos à malo.

OREMVS.

Domine Iesu, qui hora sexta pro
redemptione mundi crucis pati-
bulum ascendisti, & sanguinem tuum
pretiosum in redemptionem peccato-
rum nostrorum fudisti; te humiliter
deprecamur, vt hunc famulum tuum
post obitum suū paradisi ianuas gau-
denter introire concedas.

Respice

Respice quæsumus Domine super hunc famulum tuum pro quo Dominus Iesus non dubitavit manibus tradi nocentium, & Crucis subire tormentum. Qui tecum vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

§. NONVS.

Varix Orationes pro moribundo.

Oratio ad Dominũ Iesum Christum de singulis articulis Passionis eius, sæpius dicenda, etiam à sanis.

Vers. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

Resp. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

DEus, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, à Iudæis reprobari, à Iuda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati, & Herodis

Herodis